

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF JUDGES
UNION INTERNATIONALE DES MAGISTRATS
UNIÓN INTERNACIONAL DE MAGISTRADOS
INTERNATIONALE VEREINIGUNG DER RICHTER
UNIONE INTERNAZIONALE DEI MAGISTRATI

PALAZZO DI GIUSTIZIA - PIAZZA CAVOUR - 00193 ROMA - ITALY

Appeal

Çağrı

The End of the Rule of Law in Turkey Türkiye’de Hukukun Üstünlüğünün Sonu

IAJ (Uluslararası Yargıçlar Birliği) halen baskı altında olan yargının tümüyle güce bağımlı bir araç olacağı endişesini taşımaktadır. Venedik Komisyonu EAJ’ın (Avrupa Yargıçlar Birliğinin) kaygılarını teyit etmektedir.

Uluslararası Yargıçlar Birliği, 2014 yılından bu yana tamamıyla hükûmetin hakimiyeti altında bulunan Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’nun, hakim ve savcılara dair yer değiştirme ve disiplin cezaları hususundaki yetkilerini hukuka aykırı şekilde kullanarak Türkiye’de yargının kötüye gidisine sebep olduğunu gözlemlemektedir. Darbe teşebbüsü sonrasında HSYK, yargıçları darbeden çok önce hazırladığı listeler doğrultusunda bireysel dava açma hakkı tanımaksızın ve usulüne aykırı şekilde ihraç etmiştir

15.7.2016 tarihinden bu yana bu yöntemle tüm hakimlerin 24,4 %u (10382 hâkimden 2538 hâkim) ve tüm savcılarının 24,3 %u (4622 savcıdan 1121 savcı) ihraç edilmiştir ve bunların çoğunluğu su anda tutukludur. Bu yazgı örneği eskiden beri görevi başında olan ya da yakın dönemde yeterli tecrübesi olmaksızın atanan hakim ve savcılar da tehdit etmektedir. Bu durumdaki bir yargının bağımsız olarak tanımlanması çok şüphelidir.

Bu şartlar altında IAJ; Avrupa Konseyi Venedik Komisyonu’nun¹ Türk Anayasasındaki değişiklik tekliflerine ilişkin analizleri sebebiyle dehşete düşmüştür. Venedik Komisyonu’nun Anayasa uzmanları bu değişiklikleri, Başkanın, hakim ve savcılar hakkında atama, terfi, yer değiştirme, disiplin ve ihraç hususlarında özerk karar verici temel organ olan HSYK üzerindeki belirleyici etkisi sebebiyle “yargının bağımsızlığını ciddi biçimde tehlikeye sokabilir” şeklinde özetlemiştir. Ayrıca başkanlık sistemine geçilmesinin ardından devletin ciddi şekilde yargısal denetime ihtiyacını olacağını “bu değişikliklerin zaten yürütmenin üzerindeki mevcut yetersiz yargısal denetimin daha da zayıflayacağını” belirterek uyarmıştır.

¹ European Commission for Democracy through Law (Venice Commission) Opinion on the Amendments to the Constitution 13.11.2017 CDL-AD(2017)005

Bu çağrı hiçbir şekilde Türk insanı veya Türk milletinin aleyhine yöneltilmemiştir ancak IAJ'ın Türkiye'nin diğer demokratik toplumlarla birlikte paylaştığı kendi temel değerlerini kaybedebileceği endişesine dayanmaktadır. Birkaç gün önce Venedik Komisyonu'na açıklanan 'Görüş' ve Avrupa Yargıçlar Birliği'nce açıklanan "Açık Mektup"un ardından, Uluslararası Yargıçlar Birliği, söz konusu gelişmelerin; 15 Temmuzdaki korkunç saldırı karşısında insanların bir olup cesurca savunma ortaya koyduğu ve kendini İnsan Hakları ve Avrupa'nın ortak değerlerine adanmış bir ülkede hukukun üstünlüğünü sona erdirebileceğini değerlendirmektedir.

IAJ, daha önce EAJ (IAJ organizasyonu içindeki bölgesel grup) gibi, Türkiye ve Avrupa'nın diğer yerlerinde yaşayan iyi niyetli insanları aşağıdaki hususlarda teşvik etmektedir.

- Bu gelişmelerin farkında olmak
- Türkiye'de yargı bağımsızlığının sağlanması için katkıda bulunulmasını talep etmek
- haksız şekilde ihraç edilen ve tutuklanan yargıç ve savcılarının tekrar işe dönmeleri ve tahliye edilmeleri hususunda Türk otoritelerini ikna etmek
- Türk insanına hak ve özgürlüklerini bağımsız yargı ile garanti altına almak için yardım etmek

Christophe Régnard

(Uluslararası Yargıçlar Birliği Başkanı)